

25.84x32.41	31	עמוד 26	ירושלים	שבועון	כל העיר - 19/10/2011	29278368-5
21131						

"צריכת אלכוהול בקרב בני נוער צוברת תאוצה באחרונה"

רפ"ק יורם סער, קצין נוער מחוזי במשטרה, מדבר על בעיית צריכת הסמים והאלכוהול בקרב בני נוער ★ על עבירות המחשב שיותר ויותר צעירים מעורבים בהן ★ וגם על שיתוף הפעולה עם בתי הספר בעיר ★ ראיון

גיל הנעורים. "כידוע לכולנו, גיל ההתבגרות מאופיין ביצר הרפתקנות ובחיפוש אחר ריגושים, בהתנהגויות קיצוניות ובנטילת סיכונים", הוא מסביר. "בני נוער נוטים להיגררות בחוק כחלק מההתמרדות כלפי סמכות ומחיפוש אחר זהות עצמית. הם רוצים לסלול את חייהם בדרכים הייחודיות והשונות מן הוריהם. בעשורים האחרונים הפכו הסמים נפוצים יותר, מגוונים יותר וזמינים הרבה יותר, והתופעה הזאת אינה פוסחת גם על ירושלים".

האם במחלקת הנוער אתם עדים למגמה של עלייה או ירידה במספר צורכי הסמים בקרב בני נוער? "מה שאני יכול להגיד זה שיש עלייה במקרים שתפסנו. חשפנו הרבה יותר קטינים שמשמשים בסמים או שסחרו בסמים. היו תופעות רבות של סחר סמים בקרבת בתי ספר. נתקלנו בלא מעט פרשיות של קטינים ששכרו סמים ושהשתמשו בסמים, אפילו במהלך הלימודים". בהקשר זה לסער חשוב להדגיש כי "אמנם יש יותר מקרים שהגיעו לכדי תפיסה, אך אין זה אומר שיש עלייה במספר המשתמשים. ההפך הוא הנכון, תופעת השימוש בסמים בקרב בני נוער נמצאת במגמת ירידה, וזאת מאחר שאת מקומה תופס האלכוהול. צריכת אלכוהול בקרב בני נוער היא התופעה שצוברת הכי הרבה תאוצה באחרונה. אנחנו ממקדים את תשומת הלב בה, אך לא מזניחים, כמובן, את שאר התחומים".

סער מסביר את התופעה המראיגה בכך ש"נערים ונערות מעדיפים לצרוך אלכוהול מאשר להשתמש בסמים כדי לתפוס ראש. זאת מהסיבה הפשוטה ששימוש בסמים זאת

בעולם הפשע - המטרה היא לספל בהם, ולהרחיקם מהחברה".

אילו סוגי פשיעה, שמאסינית את בני הנוער, הכי נפוצה בעיר? "כידוע, כמו בהרכב מקומות אחרים בארץ, יש פשיעה שמתבטאת בשימוש ובמכירת סמים, באלכוהול ובעבריינות רכוש. בעקבות חוק האלכוהול כל המשטרה לקחה את הנושא לידיים, וטיפול היטב בנושא כדי למנוע מכירת אלכוהול בפיוצינות. חשוב לציין שהפעילות הזאת הניבה פירות. מנענו הרבה אירועים שיקלו להיגמר לא טוב באמצעות שפיכת אלכוהול, כפי שמאפשר לנו החוק. במקביל, פאבים ופיוציות, שמכרו אלכוהול לקטינים, טופלו בהתאם".

האם יש סוג מסוים של עבריינות נוער שצובר תאוצה בעיר?

"כן. מדובר בפעילות לאומנית. יש הרבה מאוד קטינים שמעורבים בהפרות סדר על רקע לאומני. מדובר בעיקר בבני מיעוטים ובחרדים. עבריינות זאת מתבטאת, בין השאר, ביירווי אבנים על רקע פעילות פוליטית. יש לציין כי כאן אנו נתקלים בעיקר בילדים שמנוצלים על ידי בגידים".

האם נתקלתם באחרונה בעבריינות חדשה?

"כן. נתקלנו לאחרונה בעבירות מחשב, שקטינים מעורבים בהם. זה רק התחיל, ולרוב, מדובר בבגידים שפועלים נגד קטינים".

רע לפני פרישתו, רב פקד יורם סער, קצין נוער מחוזי במשטרה, מספר בראיון ל"כל העיר" על מלחמתו בפשיעת בני נוער, בעיקר בנושא הסמים והאלכוהול, מגלה כי יש מעט חרשה שמחלקת הנוער נתקלת בה לא מעט לאחרונה, מפריך מיתוסים באשר לפשיעת נערים בשכונות מצוקה, וקורא להורים: "פקחו עיניים על ילדיכם". אחרי 31 שנה תולה סער את המדים אחרי שכינה בשורת תפקידים ארוכה, כאשר אחד התפקידים המשמעותיים בשבילו, אם לא המשמעותי ביותר, הוא קצין הנוער המחוזי - תפקיד דומיננטי ביותר בעיר, בעל רגישות מיוחדת בשל המורכבות בטיפול באוכלוסייה שאיתה הוא מתמודד מדי יום.

מה תפקידו בפועל של קצין נוער? "קצין נוער אמור לספל בבני נוער בשני מישורים: מניעה וחיפוש. כקצין נוער מחוזי, אני מנחה את אנשי השטח כיצד לספל במקרים מסוימים, אני מקבל עדכונים שוטפים בקשר לבני נוער ברחבי העיר ופועל בהתאם. כמו כן, במסגרת הטיפול בנוער, אנו נמצאים בקשר רצוף עם גורמי רווחה, עם מינהלת החינוך בעירייה, עם הסנגוריה הציבורית ועוד. הקשר נועד כדי ליצור סנכרון מלא בטיפול בין המשטרה לגורמי הרווחה השונים בנושא החשודים העצורים ובנושאים נוספים".

מהם הקשיים בתפקיד בה מורכב? "המטלה בסך הכל היא לא מטלה קשה, הקושי העיקרי בתחום הוא הדרישה להיות מקצועי ובקיא בתחום, וגם לנהל מקרים בצורה סבירה, בעיקר כרי לראו שאותו נוער או אותה נערה שבהם אנו מטפלים, לא ייפ" לו חזרה לפשע. אנו פועלים למען הוצאתם ממעגל הפשיעה. אלה שכבר נמצאים עמוק

עבירה ושתיית אלכוהול לא. יש לשים לב - מי שמוכר אלכוהול לקטין - הוא זה שעובר על החוק ולא הקטין שצורך אותו". כיצד אתם מטפלים, למשל, במי שמכר אלכוהול לקטין? "העונש העיקרי הוא בסגירת המקום. לקצין משטרה יש את הסמכות לסגור מקום עסק ל-14 יום אם מזהים מקרה של מכירת אלכוהול לקטינים. החוק מאפשר לנו לנקוט בדרך קשה כלפי אותם מוכרים, דבר שמקדש, בסופו של דבר, את המטרה, שהיא מניעת שתיית אלכוהול בקרב הנוער. בשנה האחרונה נפתחו קרוב ל-90 תיקי חקירה באזור מרכז העיר. מדובר בעיקר בפאבים וכפיוציות. היו גם מכולות וחנויות משקאות, אולם פאבים ופיוציות הם המקרים הנפוצים ביותר".

לפני מספר שבועות פורסם ב"כל העיר" כי תלמידים בכמה בתי ספר בעיר מצאו דרך לשנות את אלכוהול בשעות הלימודים - הם ממלאים בקבוק מים מינרלים בוודקה, ושותים ללא חשש שמא ייתפסו. "יש שמועה בעיר על תופעה

תופעת השימוש בסמים בקרב בני נוער נמצאת במגמת ירידה, וזאת מאחר שאת מקומה תופס האלכוהול"

26.72x30.51	32	עמוד 26	ירושלים	שבועון	כל העיר - 19/10/2011	29278385-4
21131						

גיל
ההתבגרות
מאופיין
ביצר
הרפתקנות
ובחיפוש
אחר
ריגושים,
בהתנהגויות
קיצוניות
ובנסילות
סיכונים. בני
נוער נוסים
להתגרות
בחוק כחלק
מההתמרדות
כלפי סמכות
ומחיפוש
אחר זהות
עצמית"

צילום מגד גוזני

בעיקר במרכזי הביילוי - איזור מרכז העיר ואזור המועדונים בתלפיות. מדובר בעיקר בעבריינות שקשורה לאלכוהול, לסמים ולא-לימות. כמו כן באופן טבעי, גם במקומות שיש התרכזות של בני נוער כמו מרכזים קהילתיים בשכונות השונות ובגנים ציבוריים.

סער מבקש להפריך מיתוסים באשר לפ-שיעת נערים בשכונות המכונות "שכונות מצוקה". לדבריו, "אין קשר בין הסטיגמה שיש לשכונה כזאת או אחרת לבין כמות התפיי-שות שמתקיימת בפועל. בני הנוער שנתפסים משתייכים לכל הקשת החברתית, בין שהם מכונים 'בני טובים', ובין שהם נערים המכונים 'נערים ממשפחות מצוקה'."

לכירוב, האם יש לך המלצות להורים, שיוכלו למנוע מילדיהם להסתבך בפשיעה?

"אני חושב שעל ההורים לפקח יותר על ילדיהם. עליהם לברוק בכל פעם ופעם עם מי הם יוצאים, להיכנס הם יוצאים ומי מסתובב איתם. לוודא שהם אינם מחזיקים חומרים מסוכנים, כלי תקיפה, סכינים, אלכוהול, סמים ועוד. חשוב מאוד לא לאפשר לילדים לעשות רק מה שהם רוצים לעשות. הורה, כחלק מתפקידו, חייב לפקח על הילד ולהיות מעורב עד כמה שיותר במה שהוא עושה."

צריכת אלכוהול, וימנעו מכך".

האם לא נראה אבסורד בעיניך שהעיר רייה, האמונה, בין השאר, על חינוך היל-דים, קיימה בקיץ מסיבות נוער, שמעדויות רבות עלה כי הן היו רוויות באלכוהול?

"המסיבות הללו מתואמות עם המשטרה. במסיבות אלו היו פרוסים שוטרים בלבוש גלוי ובלבוש סמוי. המסיבות הללו לא מקנות חיסיון. נכון, היו מקרים של קטינים שנתו אלכוהול והם טופלו, אבל אי אפשר למנוע אירועים כאלה ואחרים מתוך חשש שמא יהיה שם אלכוהול וסמים. אלו בסך הכל מסיבות למען הנוער."

סער מדגיש כי "אנו עוברים בשיתוף פעו-לה עם העירייה בכל הנושא הקשור לבני נוער במרכזי הביילוי, למשל, באמצעות הצבת מצל-מות במקומות רבים כדי לעקוב אחרי פעילות עבריינית כשיש. כמו כן אנו עוברים בשיתוף פעולה עם אגד. במהלך הקיץ הרבה ילדים גו-רמים לנזקים באוטובוסים בקווי הלילה, וזהו נושא שגם בו היינו מעורבים."

מהן השכונות שבהן ניתן לראות הכי הרבה מקרים של עבריינות נוער?

"אני לא יכול לדבר על שכונות ספציפיות, מה שכן, באופן טבעי העבריינות מתקיימת

סתם לגרום נזק. ברגע שאנו פועלים בתוך בית הספר עלול להיווצר מצב שבו נער מסוים יתויג, ומזהו אנו מנסים להימנע בכל דרך אפשרית. חשוב לי לציין כי אם נער נתפס משתמש בסמים, למשל, בפעם הראשונה, אני חנו קורם כל מזהירים, מרברים עם ההורים, ונותנים הזדמנות שנייה. כך, על ידי הסברה ושיתוף כל הגורמים הקשורים לנער (חינוך ורווחה), אנו מונעים הידרדרות."

האם לדעתך, מנהלי בתי הספר והצוותים החינוכיים פועלים כראוי במקרים של פשיעה בשמחה?

"אני יכול לומר שלרוב, הצוותים בבתי הספר פועלים בהתאם להנחיות. יש מגוון רב של סמכויות, ורובם משתמשים בכך ועושים זאת בצורה טובה."

האם המשטרה יוזמת הסברות בבתי הספר בנושא מניעת פשיעת בני נוער?

"מיום ליום המשטרה הולכת ומעמיקה את ההסברה בבתי הספר. אנחנו מנסים לכסות כמה שיותר תלמידים במגוון רחב של בתי ספר כדי שהנושאים יחללו לכמה שיותר בני נוער. אנו מקווים שהסברה הזאת באמת תסייע במניעה. הכוונה היא שבני הנוער יבינו באמת את המש-מעות ואת ההשלכות של צריכת סמים או של

שכזאת, אך אנחנו לא נתקלנו בה", מודה סער. "לכשניתקל בתופעה, נטפל, כמוכן, בהתאם."

אילו סוגי עבריינות מתקיימים כיום בבתי ספר?

"בשטחי בתי הספר אנו נתקלים בעיקר באלימות, בהחזקת סכינים או כלי תקיפה, בגניבות קלות של פלאפונים וכרטיסיות ועוד מקרים דומים."

כיצד מתבצעות תפיסות בבתי ספר?

"ביצענו תפיסות בכמה בתי ספר המפורזים כרחבי העיר. באמצעות מודיעין, אנו חושפים הרבה יותר ויודעים אם מתבצעת פעילות בבית ספר כזה או אחר."

ממי אתם מקבלים את המידע לרוב?

"אנו מקבלים מידע מגורמי חינוך על בתי ספר שבהם הם מלמדים או על בתי ספר שכי-נים, וזאת, לרוב, מתוך דאגה אמיתית וכנה. אנשי החינוך מודעים היטב לחומרת המע-שים, והם מרווחים לנו על כך."

מהי הבעייתיות בפעילות בתוך שטח בית הספר?

"אם אנחנו יכולים לבצע פעולות לאחר שעות הלימודים, זה עדיף. זאת כרי לא לגרום עוול לנער. הרי הרבה פעמים גם בסופה של חקירה, נמצא כי החשוד לא עשה דבר, וחבל